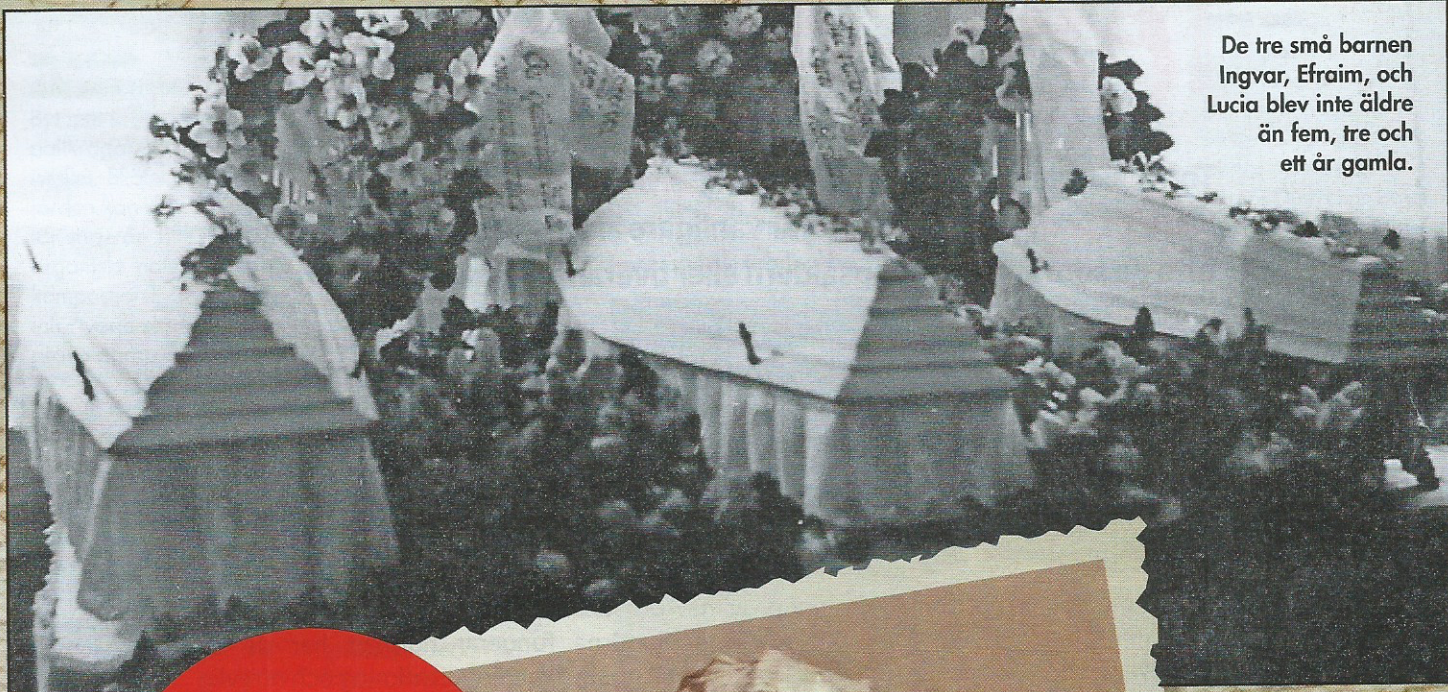

De tre små barnen
Ingvar, Efraim, och
Lucia blev inte äldre
än fem, tre och
ett år gamla.

MARIAS SLÄKT
TYSTADE NER DET
FRUKTANSVÄRDA
DÅDET

Ingeborg fick tre barn
fött efter varandra
och hade mycket att
sköta i hushållet.

Mormors syster dränkte sina barn i en kittel

Annandag påsk 1929 är en mörk dag i den lilla byn Vesene. Längst fram i kyrkan sitter pappa Artur. Framför honom ligger hans tre barn i vita kistor. Men mamma Ingeborg är inte där. Hon sitter häktad i Vänersborg. Författaren Maria Bouroncle har skrivit en bok om sin mörka släkthistoria.

Text: ELISABETH WALLEBY
Bild: EVA BÄCKLUND, SAGA EGMONT FÖRLAG och PRIVAT

När Maria Bouroncle, 55, fick höra om tragedin som drabbade hennes släkt för drygt 90 år sedan, och att tant Ingeborg var den skyldiga, ville hon först inte tro att det var sant.

Men nu är allt framme i ljuset, och Maria har skrivit en bok om det hemska som hände i den i västgötska lilla bondbyn Vesene. Boken *Det kom för mig i en hast: Historien om barnamörderskan Ingeborg Andersson* kom ut i slutet av 2018.

– Barnen får inte falla i glömska, det är fel att förneka att de ens lev, säger Maria.

Maria har kartlagt det ödesdigra händelseförloppet den där kalla marsdagen 1929. Hon har läst rättegångsprotokoll, sjukjournaler och de polisförhör som hölls med Ingeborg, som var Marias mormors syster.

Bilden som växer fram är kluven. Ingeborg är en vacker ung kvinna som verkar ha dragit en vinstlott i livet. Hon är gift med Artur från en välbärgad bondefamilj, de har tre barn och ett för den tiden modernt hem med både elektricitet och telefon.

Men under ytan lurar depressionen. Barnjungfrun har plötsligt slutat och 27-åriga Ingeborg känner sig sviken. Hon får mycket att ta hand om själv inför påsken. Arturs jaktlag ska komma på be-

När Maria frågade släkt och bybor om tragedin var det till en början få som ville prata.

sök och hon måste baka, städa och tvätta kläder.

– Artur hjälper henne att bära in den stora kopparkitteln och fyller den med hett vatten. Sedan beger sig han och hans bror Holger ut i skogen för att hugga ved, berättar Maria och fortsätter:

– Holger vänder snart hem, han har glömt sitt fickur.

Livlösa i vattnet

När han kommer in i köket sitter Ingeborg där ensam med ansiktet i händerna. ”Var är klockan?” frågar Holger och menar fickuret. Ingeborg missförstår honom, pekar apatiskt på väggklockan och svarar: ”Det ser du väl själv.”

”Barnen får inte falla i glömska, det är fel att förneka att de ens lev”

Svågern känner att något är fel. Kopparkitteln är flyttad från köket till kammaren där gardinerna är fördragna. Han rusar dit och finner de tre barnen livlösa.

”Vad har du gjort!?” skriker Holger. Han ropar på sin mamma och syster som också bor på går-

den och hämtar sedan Artur.

Landfiskalen blir ditkallad och Ingeborg förs till häktet i Vänersborg. Hon ger ingen förklaring, det enda hon säger i förhöret är: ”Det kom för mig i en hast”.

De tre barnen Ingvar, 5, Efraim, 3, och Lucia, 1 år, begravs annandag påsk 1929.

Artur sitter längst fram i kyrkan och många bybor har samlats för att ta farväl. Ingeborg är kvar på häktet. Vesene-mörderskan kallas hon nu i tidningarna.

Nästan som besatt

Maria Bouroncle var nybliven mamma när hon första gången hörde talas om den fruktansvärda tragedin.

– Min kusin berättade att hon fått frågan om hon var släkt med kvinnan som mördat sina barn. Men det förträngde jag direkt, det kändes bara jobbigt.

Först många år senare, på sin fars begravning 2011 då hon återsåg hela släkten, kom det för Maria att hon ville veta mer om Ingeborg och hennes historia.

Hon märkte snart att varken gamla släktingar eller andra by-

bor till en början alls ville prata om familjetragedin.

I tre år samlade Maria på sig arkivuppgifter som hon sparade i tjocka pärmar. Hon följde Ingeborgs spår från fängelser och mentalsjukhus. Sedan var äntligen tiden inne att börja gå igenom materialet.

Maria arbetade med bistånd i 25 år innan hon blev författare på heltid, och har bott utomlands större delen av sitt vuxna liv.

Sonen Sebastian är född i Köpenhamn och dottern Linnea i Helsingfors. Allra längst har familjen bott i Washington DC.

I december 2018, när Marias bok publicerades, flyttade hon tillbaka till sin hemstad Göteborg. Maria hade nämligen blivit så involverad i Ingeborgs historia att det till slut blev en bok.

– Jag var helt uppslukad, nästan besatt av att försöka förstå henne, berättar hon.

Svår att nå

Fängelseläkaren hade gett Ingeborg diagnosen schizofreni och bedömde

hennes mentala ålder till en 12-årigs nivå. Hon blev dömd till vård, men på grund av platsbrist blev hon kvar på fängelset ett år innan hon hamnade på Restads mentalsjukhus. Där fick hon jobba i tvätteriet, av alla ställen, för att hon var så duktig och ordentlig.

Hon blev försöksutskrivnen redan efter ett år och återvände till sina föräldrar i hembyn.

– År 1947, när hennes föräldrar gått bort, flyttade hon till sin syster, som alltså är min mormor. Hon handarbetade och åkte på utflykter med syföreningen, som om det hemska aldrig hänt, berättar Maria som har både trasmattor och garntomtar som Ingeborg gjort.

Till mentalsjukhuset återvände hon ungefär vartannat år när hon mätte dåligt, förutom de 20 åren då systemen tog hand om henne, fast systemen själv hade både man och barn.

Släkten har vittnat om att Ingeborg ibland var tungsint och svår att nå. Hon var en duktig husmor, men barnen hade kommit tätt

Forts på nästa sida

Ingeborg och Artur med bröllopsgäster framför sitt nya hem. Här bodde de ihop med sina barn, Arturs föräldrar och syskon.

Boken blev som ett slags reningsbad

Forts från föregående sida

och det var mycket att ansvara för i hushållet.

Var det schizofreni, eller hade hon drabbats av en förlossningspsykos? Och var hon mentalt efterbliven som läkaren skrev i sitt utlåtande?

Maria som tagit del av testerna tvivlar.

– Intelligenstestets frågor var svåra för en ung, oerfaren kvinna från landet att svara på. Hon hade knappt gått i skolan och hade bara varit utanför Vesene ett fåtal gånger, bland annat när hon och Artur åkte på bröllopsresa till Göteborg och gick på Liseberg.

”Jag har vaga minnen av att hon satt fastbunden i en stol och skrek på hjälp”

Läkaren som gett henne diagnosen schizofreni poängterar för Ingeborg att hon inte är skyldig till mordet, utan att det är sjukdomens fel.

Men det protesterar hon mot: ”Nej, jag är själv ansvarig och jag ska ha straffet.”

Maria, som fått inblick i hur mentalvård och fångvård fungerade i början på 1900-talet, är fas-

cinerad över hur humant Ingeborg behandlades – trots ett brott som fördömdes av alla.

Sämre blev det på 1970-talet då Ingeborg på ålderns höst tvingades flytta till en institution när hennes syster dog.

Hon proppades full med psykofarmaka och kanske gjorde det att minnena och ångesten kom ikapp henne.

– Som barn följde jag ibland med och hälsade på Ingeborg, som då var blind. Jag har vaga minnen av att hon satt fastbunden i en stol och skrek på hjälp. ”Hon skriker så att taket lyfter sig”, stod det i journalerna. Då visste jag förstås inte vad hon gjort, det pratade ingen i släkten om. Så för mig var hon bara en konstig gammal tant.

Under arbetet med boken fick Maria ett stort genombrott i sitt letande efter fakta kring Ingeborg. Arturs ättlingar, som fortfarande bor kvar på gården där det hände, lämnade för några år sedan över en bunt brev som Ingeborg har skrivit till Artur.

– Det var smärtsamt att läsa. ”Min kära lilla Artur” börjar breven. Hon berättar om sin vardag, men berör sällan vad hon gjort. Jo, en gång skriver hon: ”Hoppas du kan förlåta mig.”

Läs mer om Maria och boken om Ingeborg på mariabouroncle.com

Artur grävde ner barnens gravsten för att inte behöva bli påmind om det fruktansvärda.

Artur svarade aldrig på Ingeborgs kärleksfulla brev, men det hände att han skickade henne pengar. Han gifte om sig med en kvinna från trakten. De fick inga egna barn men tog hand om ett krigsbarn från Finland.

Tog upp gravsten

Artur lät gräva ner sina tre barns gravsten för att slippa påminnas om dem när han gick förbi kyrkogården.

Ett av Marias främsta mål var att barnen inte skulle falla i glömska, som om de aldrig levte. Och att gräva fram gravstenen var

därför viktigt och genomfördes våren 2016.

I Vesene har Maria blivit en välbekant besökare. De kallar henne amerikanskan. Byn har bara 400 invånare, nu liksom förr, och många är släkt antingen med Ingeborg eller Artur.

Alla kände till Marias planer på en bok och hon fick många med sig i projektet.

– Från att ha varit väldigt jobbigt blev det något av ett reningsbad. Och ju mer jag fick fram om Ingeborg, desto mer växte en annan bild fram av henne. Hon var liksom så vanlig. ■